

MUISTIO / 23. toukokuuta 2012

Romanien tilanne 11 EU:n jäsenvaltiossa Tutkimustulokset lyhyesti

Raportissa ”Romanien tilanne 11:ssä EU:n jäsenvaltiossa” esitetään ensimmäiset keskeiset tulokset EU:n perusoikeusviraston (FRA) ja Yhdistyneiden Kansakuntien kehitysohjelman (UNDP), Maailmanpankin ja Euroopan komission tekemästä kahdesta tutkimuksesta **romanien ja heitä lähellä asuvan muun väestön** elinoloista ja syrjintää koskevista **kokemuksista** 11:ssä EU:n jäsenvaltiossa. Tiedot tukevat EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden pyrkimyksiä toteuttaa näyttöön perustuvia ja asianmukaisesti kohdennettuja romanien kansallisia integrointistrategioita EU:n puitekehyksen mukaisesti, jotta romaniväestön elämässä voitaisiin saada aikaan todellinen muutos.

Tämä on ensimmäinen kerta, kun **Italiassa, Portugalissa ja Ranskassa** on tehty laajamittainen ja määrällinen tutkimus romaniväestöistä. Näiden jäsenvaltioiden lisäksi tutkimus tehtiin **Bulgariassa, Espanjassa, Kreikassa, Puolassa, Romaniassa, Slovakiassa, Tšekissä ja Unkarissa** eli maissa, joissa elää paljon romaneja.

Hallitukset ja yhteiskunnat ovat olleet selvillä romanien syrjäytymisestä ja köyhyydestä. Tulokset osoittavat, että **kaikissa EU:n jäsenvaltioissa on samanlaisia laajamittaisia syrjäytymismalleja**. Tilanteen parantamiseksi tarvitaan ripeää ja tehokasta toimintaa. Romanien integroimista edistävät uudet toimenpiteet saavat aikaan pysyviä tuloksia kuitenkin vain, jos romanit ja muu paikallinen väestö sitoutuvat pyrkimykseen rakentaa luottamusta, kehittää sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja torjua ennakkoluuloja ja syrjintää.

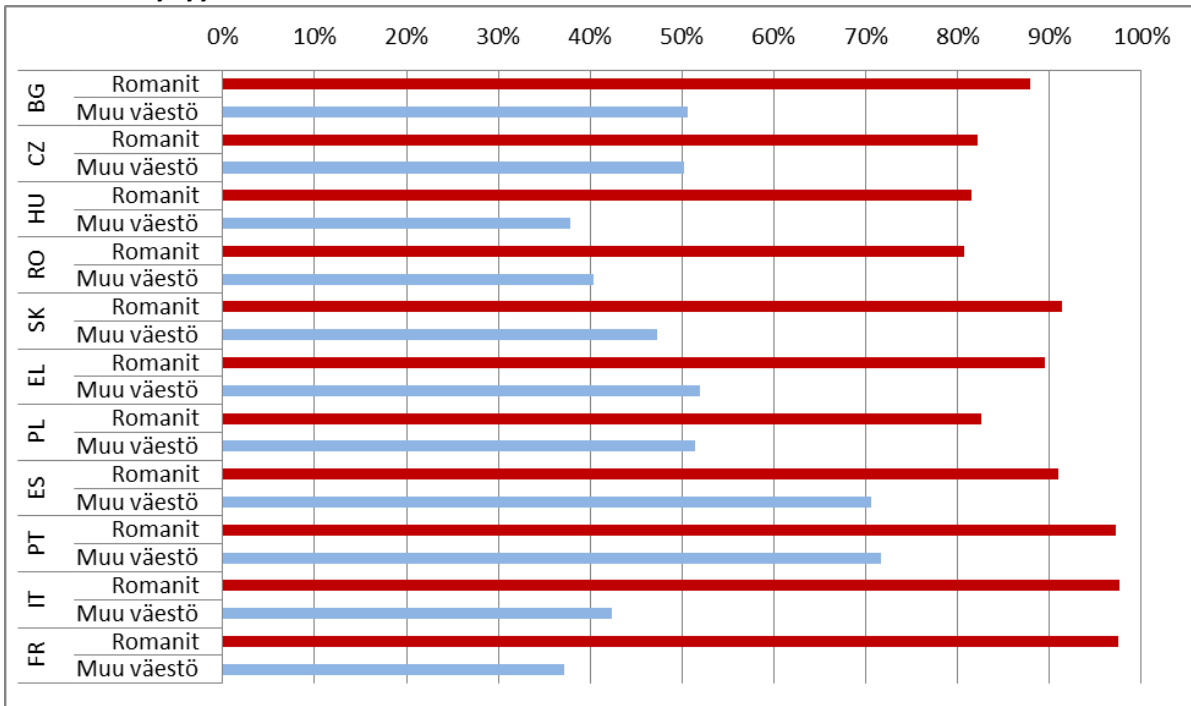
Romanien kansallisten integrointistrategioiden täytäntöönpanon on saatava aikaan konkreettisia ja mitattavia tuloksia paikallisesti **EU:n kasvustrategiassa, ”Eurooppa 2020”**, asetettuihin tavoitteisiin pääsemiseksi. Siksi FRA, UNDP ja Maailmanpankki jatkavat edelleen omien toimeksiantojensa puitteissa EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden pyrkimysten tukemista romanien tilanteen parantamiseksi.

FRA:n selvitys toistetaan Eurooppa 2020 -prosessin puolivälissä ja lopussa. Tavoitteena on tuottaa selkeää ja vertailukelpoista tietoa, jolloin voidaan seurata pitkäaikaisia suuntauksia eri maissa ja autetaan EU:n toimielimiä ja EU:n jäsenvaltioita mittaamaan edistymistä. Tutkimukset tukevat siten Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita EU:n työllisyyden, tuottavuuden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tukemiseksi. FRA käynnistää selvityksensä kanssa rinnakkain **vuonna 2013 laadullisen kenttätyön**, johon paikallisyhteisöt osallistuvat tiiviisti, määrittääkseen ”mikä toimii parhaiten ja miksi”, kun kansallisia strategioita pannaan täytäntöön paikallisesti. FRA tekee myös yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa kehittääkseen **seurantamenetelmiä ja -indikaattoreita**, joiden avulla voidaan tehdä vertailevaa tutkimusta romanien tilanteesta koko EU:ssa.

KAAVIOT KESKEISISTÄ TULOKSISTA

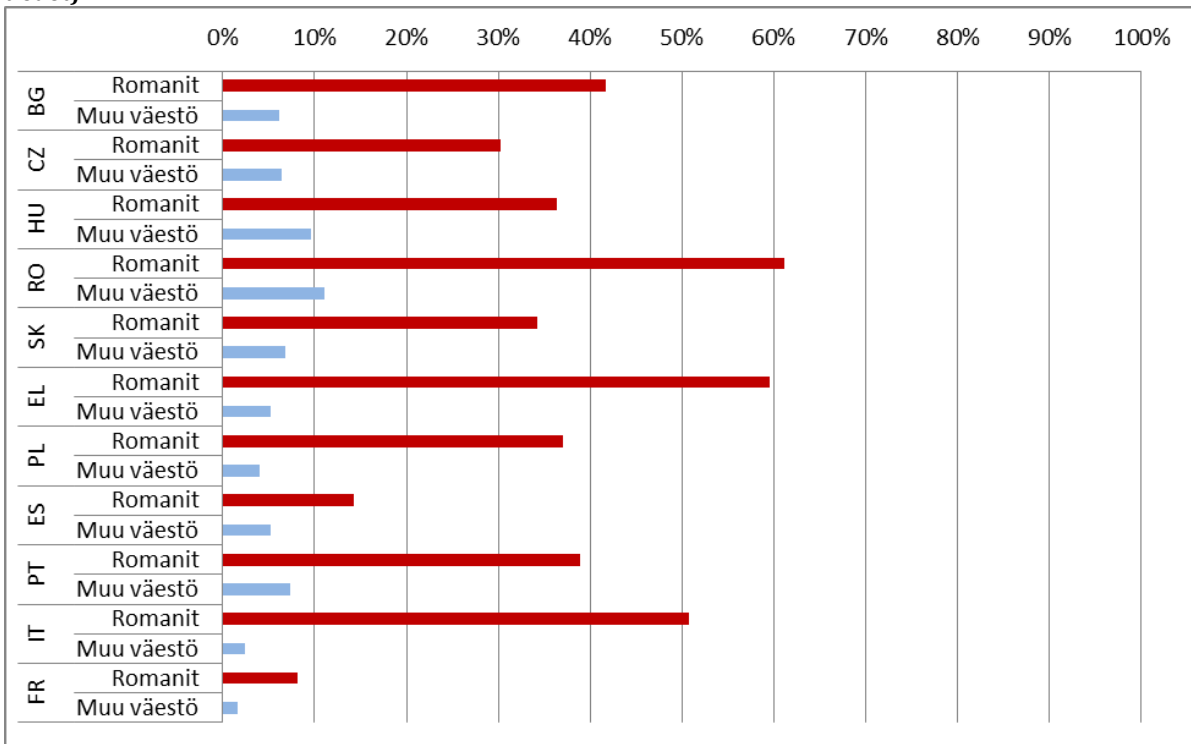
1. Kaikissa tutkimuksiin osallistuneissa jäsenvaltioissa yli 80 prosenttia tutkimuksiin osallistuneista kotitalouksista oli altis köyhyyden riskille.

Kaavio 1: Köyhyyden riskille alttiissa kotitalouksissa elävät henkilöt

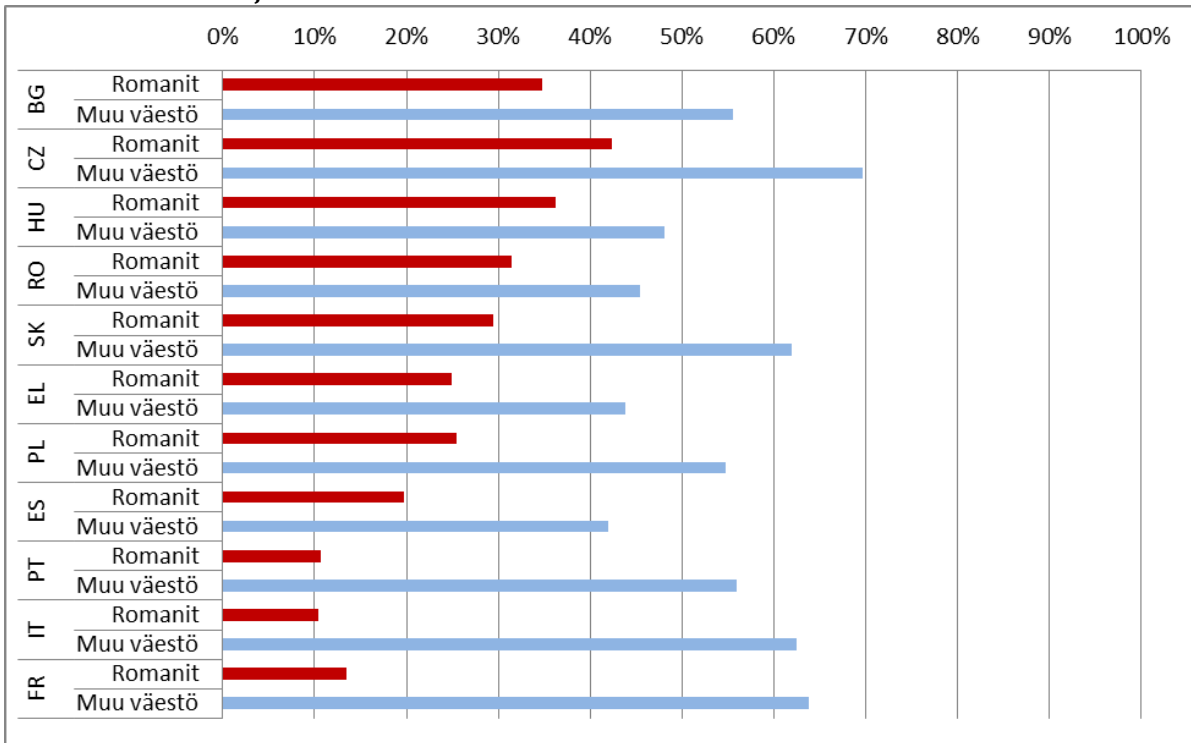
2. Keskimäärin noin 40 prosenttia tutkimuksiin osallistuneista romaneista elää kotitalouksissa, joissa jonkun on täytynyt mennä nukkumaan nälkäisenä vähintään kerran viimeisen kuukauden aikana, koska ruokaan ei ole ollut varaa.

Kaavio 2: Kotitaloudet, joissa joku on mennyt nukkumaan nälkäisenä vähintään kerran kuussa (yhdistetyt tiedot)

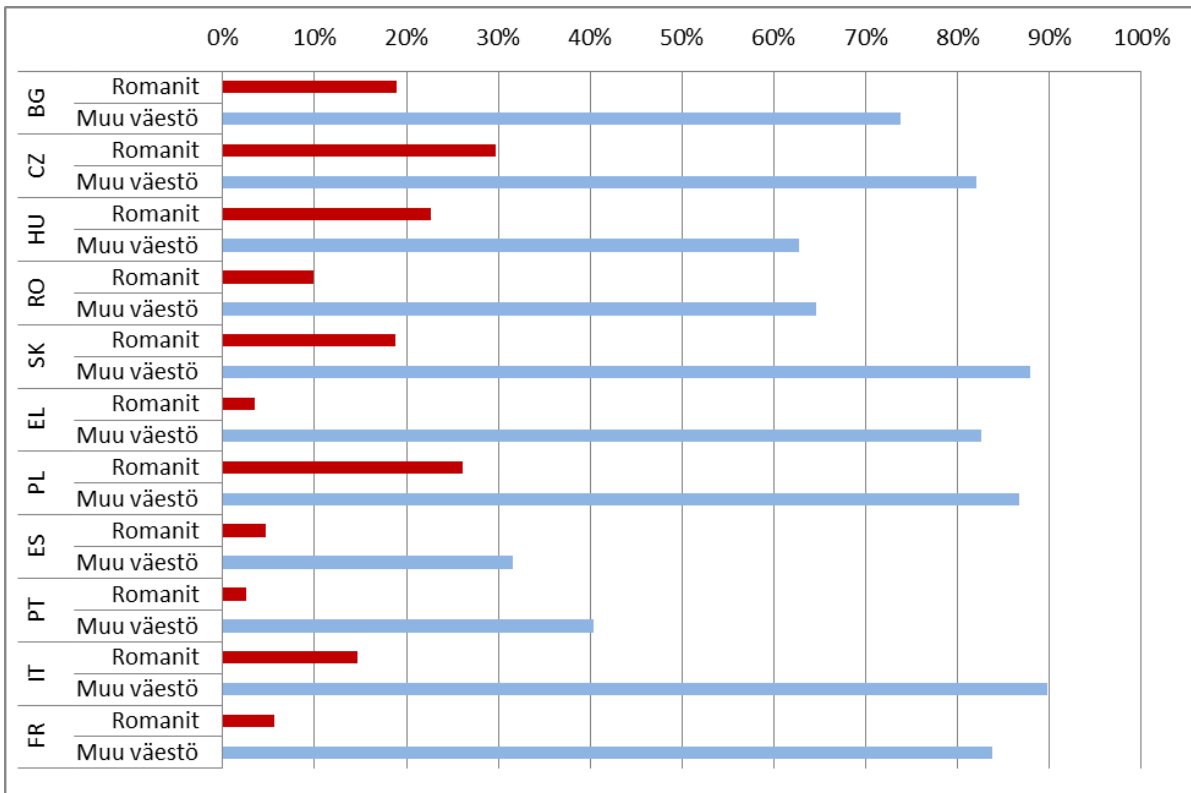
3. Keskimäärin alle kolmannes tutkimuksiin osallistuneista romaneista sanoi käyvänsä palkkatyössä.

Kaavio 3: Kotitalouden 20-64-vuotiaat palkkatyössä olevat jäsenet (yhdistetyt tiedot) – lukuun ottamatta itsenäistä ammatinharjoittamista

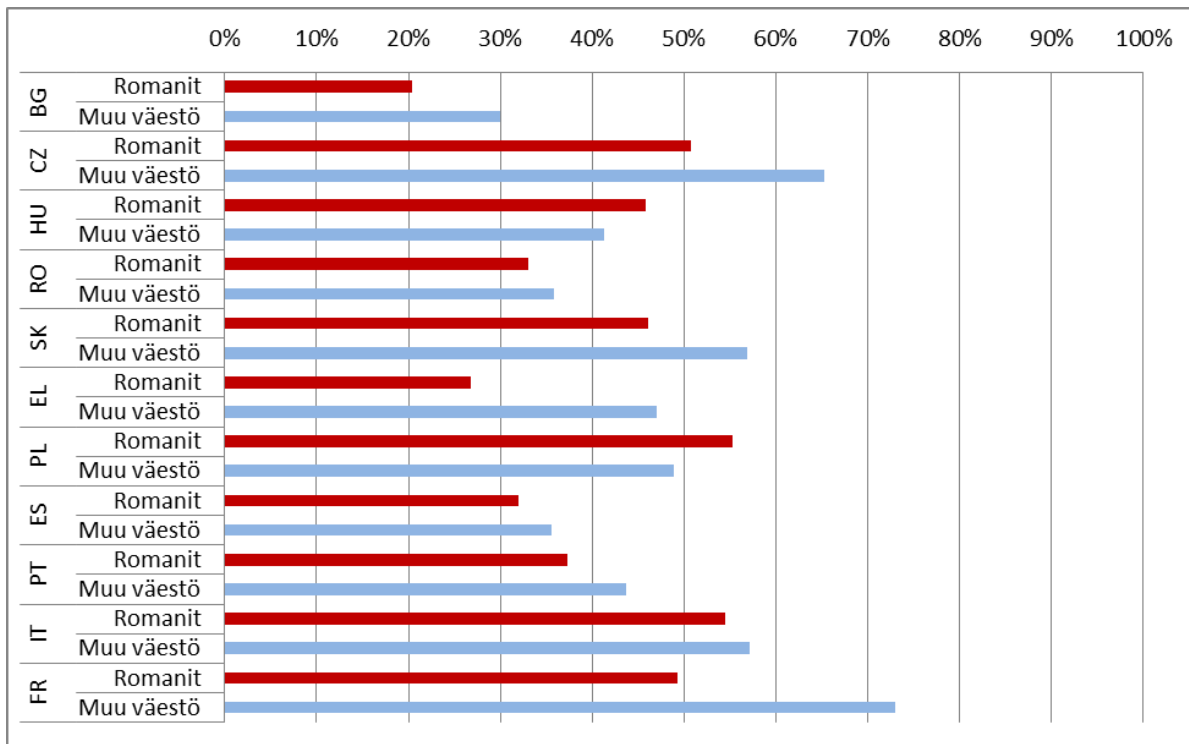
4. Keskimäärin 45 prosenttia tutkimuksiin osallistuneista romaneista oli päättänyt keskiasteen koulutuksen. Muun väestön vastaava osuus on yli 70 prosenttia.

Kaavio 4: Kotitalouden 20-24-vuotiaat jäsenet, jotka ovat saaneet päätökseen vähintään keskiasteen yleissivistävän koulutuksen tai ammattikoulutuksen (yhdistetyt tiedot)

5. Noin 40 prosenttia tutkimuksiin osallistuneista romaneista ovat tietoisia lainsäädännöstä, joka kieltää etniseen vähemmistöön kuuluvien ihmisten syrjinnän työhaussa.

Kaavio 5: Vähintään 16-vuotiaat vastaajat, jotka tietävät jonkin lain, joka kieltää etniseen vähemmistöön kuuluvien henkilöiden syrjinnän työhaussa (yhdistetyt tiedot)

Koko raportti, jossa esitetään lyhyesti romanien tilannetta 11:ssä EU:n jäsenvaltiossa koskevan selvityksen tulokset ”The situation of Roma in 11 Member States: Survey results at a glance” on saatavilla seuraavalla sivustolla: <http://fra.europa.eu/>

FRA:n romaneja koskevasta työstä saa tietoja seuraavalta verkkosivustolta: http://fra.europa.eu/fraWebsite/roma/roma_en.htm

Komission vastaanottamat kansalliset strategiat: <http://ec.europa.eu/justice/discrimination/roma/national-strategies/>

Lisätietoja FRA:n tiedotusryhmältä:

Sähköposti: media@fra.europa.eu

Puh. +43 1 58030-642